

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА І ДИЗАЙНУ
КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор
з науково-методичної та
навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

«   »   2023 р

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕХНІКИ ГРАФІКИ

для здобувачів вищої освіти

зі спеціальності

023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»

освітнього рівня першого (бакалаврського)

освітньої програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво»

Київ – 2023

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання			
	денна		заочна	
Вид дисциплін	Обов'язкова			
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська			
Загальний обсяг кредитів/годин	5/150			
Курс	4			
Семестр	7	8	-	-
Кількість змістових модулів з розподілом:	1	1	-	-
Обсяг кредитів	2	3	-	-
Обсяг годин, в тому числі:	60	90	-	-
Аудиторні	56	60	-	-
Модульний контроль	4	6	-	-
Семестровий контроль	-	-	-	-
Самостійна робота	-	24	-	-
Форма семестрового контролю	-	залік	-	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання дисципліни «Техніки графіки» є набуття знань з графічного мистецтва та розвиток професійних навичок в графічній діяльності.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни «Техніки графіки» є ознайомлення з різновидами та теоретичними основами мистецтва графіки, практичне використання закономірностей палітри виразних засобів, прийомів та способів графічного відтворення художньої форми.

У результаті вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми спеціальності формуються загальні та фахові компетентності:

- ЗК 5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- ЗК 9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)
- ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт
- СК 1. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища
- СК 5. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.
- СК 7. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача

3. Результати навчання за дисципліною

Знання:

- різновидів та теоретичних основ мистецтва графіки;
- закономірностей палітри виразальних засобів графіки;

- особливостей різних видів тиражних технік.
- Практичні навички й уміння:**
- уміння створювати композиції використовуючи закономірності палітри виражальних засобів графічного мистецтва;
- володіння різними прийомами та способами графічного відтворення художньо-графічної форми;
- опанування практичними навичками роботи різними графічними інструментами та матеріалами графіки.

Результати навчання:

- РН 1. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу
- РН 2. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.
- РН 5. Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.
- РН 6. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.
- РН 7. Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів образотворчого, декоративного мистецтва, реставрації та використовувати існуючі методики реставрації творів мистецтва в практичній діяльності за фахом
- РН 8. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.
- РН 18. Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль I. Монотипія							
Тема 1. Тематична композиція в техніці деотипії.	18			18			
Тема 2. Тематична композиція в техніці олійної монотипії.	18			18			
Тема 3. Тематична композиція в техніці акварельної монотипії.	20			20			
Модульний контроль	4						

Разом	60			56			
Підготовка та проходження контрольних заходів							
Усього	60			56			
Змістовий модуль II. Мішані техніки							
Тема 1. Тематична формальна композиція в техніці трафарету	28			20			8
Тема 2. Тематична композиція в техніці ліногравюри та монотипії	28			20			8
Тема 3. Тематична композиція в техніці колажу	28			20			8
Модульний контроль	6						
Разом	90			60			24
Підготовка та проходження контрольних заходів							
Усього	90			60			24

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

ТЕМА 1. (18 год.) Тематична композиція в техніці деотипії

Виконати тематичну композицію «Присутність». Композиція виконується на пластинах скла (оргскла, полістиролу) форматом А4 (А3), та папері А4 (А3). Матеріали, інструменти: друкарська фарба, олійні фарби, розчинник, олівець, стек, шпателі різної ширини (метал, картон, пластик, лінолеум), тампон, лінійка.

Виконати пошукові композиційні ескізи (4 год.). Виконати ескізи окремих елементів композиції (6 год.). На поверхню пластини нанести валиком рівномірний тонкий шар олійної чи друкарської фарби. Зверху накласти паперовий аркуш та ескіз попередньо підготовленої композиції і перетиснути рисунок (6 год.). Готову роботу висушити та оформити в паспарту (2 год.).

ТЕМА 2. (18 год.) Тематична композиція в техніці олійної монотипії

Виконати тематичну композицію («Портрет українського митця») в техніці олійної монотипії. Формат паперу А4 (А3). Матеріали та інструменти: скло, пластик або металева полірована пластина, друкарські та олійні фарби, розчинник, валик, різні шпателі, кювета для води, офортний верстат.

Виконати пошукові композиційні ескізи (4 год.). Виконати ескізи окремих елементів композиції (6 год.). Підкласти ескіз під скло. Нанести малюнок не густими олійними фарбами, зверху накласти папір і зробити відбиток (6 год.). Готову роботу висушити та оформити в паспарту (2 год.).

ТЕМА 3. (20 год.) Тематична композиція в техніці акварельної монотипії

Виконати тематичну композицію («Київський пейзаж») в техніці акватипії - акварельної монотипії. Виконати серію підготовчих вправ

акварельної монотипії та оригінальну композицію (2 відбитки). Матеріали та інструменти: скло прозоре або прозорий полістірол, оргскло, набір акварельних фарб, пензель, господарське мило, папір А4-А3, вода, поролонова губка, електрофен.

Виконати пошукові композиційні ескізи (4 год.). Виконати ескізи окремих елементів композиції (6 год.). Виконати ряд підготовчих вправ для опанування техніки акварельної монотипії та вивчення властивостей паперу. Накласти прозоре скло на підготовлений ескіз. Виконати копію оригіналу на поверхні скла і відтиснути на вологий папір (6 год.). Готову роботу висушити та оформити в паспарту (4 год.).

Змістовий модуль 2.

ТЕМА 1. (20 год.) Тематична формальна композиція в техніці трафарету

Виконати тематичну формальну композицію («Музика») в техніці трафарету. Формат паперу А3. Матеріали та інструменти: скло, папір, ніж-різак, гуаш (друкарські та олійні фарби), розчинник, валик.

Виконати пошукові композиційні ескізи (4 год.). Виконати ескізи окремих елементів композиції. Виготовити елементи модульних трафаретів, та маскувальних елементів (7 год.). Виконати композицію використовуючи модульні трафарети та маскуючи елементи. Виконати коректуру зображення на формах і зробити декілька варіантів відбитків різної тональності і колориту (7 год.). Готову роботу висушити та оформити в паспарту (2 год.).

ТЕМА 2. (20 год.) Тематична композиція в техніці ліногравюри та монотипії

Виконати тематичну композицію («Двоє») в техніці ліногравюри та монотипії. Формат паперу А4 (А3). Матеріали та інструменти: скло, пластик або металева полірована пластина, гуаш, друкарські та олійні фарби, розчинник, валик, лінолеум, стамески, офортний верстат.

Виконати пошукові композиційні ескізи (4 год.). Виконати ескізи окремих елементів композиції. Виконати елементи ліногравюри, та елементи монотипії (7 год.). Виконати композицію використовуючи ліногравюру та монотипію. Виконати коректуру зображення на формах і зробити декілька варіантів відбитків різної тональності і колориту (7 год.). Готову роботу висушити та оформити в паспарту (2 год.).

ТЕМА 3. (20 год.) Тематична композиція в техніці колажу

Виконати тематичну композицію («Єдність») в техніці колажу. Формат паперу А3. Матеріали та інструменти: папір, підбірка тематичних оригіналів для вирізання елементів, ніж-різак, гуаш, акварель (друкарські та олійні фарби), розчинник, валик, полімерний клей типу «Дракон».

Виконати пошукові композиційні ескізи (4 год.). Виконати ескізи окремих елементів композиції. Виготовити елементи колажу, та маскувальних елементів (7 год.). Виконати композицію використовуючи модульні,

оригінальні та маскуючі елементи. (7 год.). Готову роботу висушити та оформити в паспарту (2 год.).

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль I		Модуль II	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	Не передбачено навчальним планом			
Відвідування семінарських занять	1	Не передбачено навчальним планом			
Відвідування практичних занять	1	28	28	30	30
Робота на семінарському занятті	10	Не передбачено навчальним планом			
Робота на практичному занятті	10	3	30	3	30
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	Не передбачено навчальним планом			
Виконання завдань для самостійної роботи	5	-		3	15
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом		-	83	-	100
Максимальна кількість балів:		183			
Розрахунок коефіцієнта:		$183 : 100 = 1,83$			
Екзамен:		-			

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Модуль 2

ТЕМА 1. (8 год.) Тематична формальна композиція в техніці трафарету

Виконати серію пошукових композиційних ескізів. Підібрати цупкий папір для виготовлення трафаретів.

ТЕМА 2. (8 год.) Тематична композиція в техніці ліногравюри та монотипії

Виконати серію пошукових композиційних ескізів. Підібрати лінолеум, виконати ряд підготовчих вправ з гравірування.

ТЕМА 3. (8 год.) Тематична композиція в техніці колажу

Виконати серію пошукових композиційних ескізів. Підібрати витратний тематичний матеріал для вирізання елементів композиції.

Критерії оцінювання рівня виконання завдань для самостійної роботи:

1. Повнота обсягу виконання – 1 б.;
2. Якість виконання – 2 б.;

3. Дотримання методичних та технологічних вимог – 2 б.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль проводиться у формі практичної роботи, яка має на меті перевірити практичні навички студентів виконувати завдання.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Критерії оцінювання	Кількість балів
Робота відповідає завданню, оригінальна за композицією, охайна. Можливі незначні похибки в моделюванні форми.	21-25
Робота відповідає завданню, відчувається творчий підхід до виконання, але є несуттєві недоліки в композиційних побудовах.	17-20
Достатній рівень виконання композиції, проте є суттєві композиційні недоліки, невдалий вибір графічних прийомів.	13-16
Робота частково відповідає завданню, невдалий вибір графічних прийомів, значні технічні помилки.	9-12
Низький рівень виконання роботи. Невиразність композиції, відсутність цілісності мотиву, неохайність виконання.	5-8
Робота не відповідає завданню, робота неохайна, значні композиційні та технічні, технологічні помилки, не завершена.	1-4

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

У 8 семестрі навчальним планом семестровий контроль з навчальної дисципліни «Техніки графіки» передбачений у формі підсумкового модульного контролю (заліку), який виставляється, як сума балів за всі форми роботи протягом навчального року.

6.5. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками.
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання

F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни
---	------------	---

7. Навчально-методична карта дисципліни «Техніки графіки»

Модулі	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II					
Назва модуля	Монотипія			Мішані техніки					
Кількість балів за модуль	83			100					
Лекції, прак.	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9	10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18	19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10	11, 12, 13, 14	15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24	25, 26, 27, 28	29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38	39, 40, 41, 42
Теми лекцій									
Відвідування лекцій									
Практична робота	Тематична композиція в техніці деотипії (10 балів за виконану роботу)	Тематична композиція в техніці олійної монотипії (10 балів за виконану роботу)	Тематична композиція в техніці акварельної монотипії (10 балів за виконану роботу)	Тематична формальна композиція в техніці трафарету (10 балів за виконану роботу)		Тематична композиція в техніці ліногравюри та монотипії (10 балів за виконану роботу)		Тематична композиція в техніці колажу (10 балів за виконану роботу)	
Відвідування практичних занять	9 балів	9 балів	10 балів	10 балів		10 балів		10 балів	
Самостійна робота	-	-	-	-	П.6.2 (5 балів)	-	П.6.2 (5 балів)	-	П.6.2 (5 балів)
Вик. МКР	25 балів			25 балів					
разом	183 бали (коефіцієнт успішності: $183 \div 100=1,83$)								

8. Рекомендовані джерела

Основні:

1. Кириченко М. А., Кириченко І. М. Основи образотворчої грамати / М. А. Кириченко, І. М. Кириченко. – К.: Вища школа, 2002. – 192 с. (Наявний в бібліотеці Університету в кількості 62 примірників).
2. Котляр В. П. Основи образотворчого мистецтва / В. П. Котляр. – К.: Кондор, 2006. – 200 с. (Наявний в бібліотеці Університету в кількості 40 примірників).

Додаткові:

1. Лагутенко О. Нариси з історії української графіки ХХ століття / О. Лагутенко. К.: Грані-Т, 2007. – 168 с.
2. Хмельовський О., Костукевич С. Графіка і основи графічного мистецтва: навч. посібник / О. Хмельовський, С. Костукевич. – Луцьк: вид-во ЛДПУ, 2003. – 160 с.
3. Шалаєв Г. П. Вчимося малювати / Г. П. Шалаєв. К.: Країна мрій, 2002. – 124 с.
4. Електронні ресурси:
Види графіки. Режим доступу:
<http://www.ukreferat.com/index.php?refera=46461>
Техніки графіки. Режим доступу: <http://www.ex.ua/view/15817680>